

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه همکاری در زمینه حفظ نباتات و قرنطینه گیاهی

بین دولت جمهوری اسلامی ایران

و

دولت جمهوری عراق

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق که پس از این با عنوان طرف های متعاقد، به آنها اشاره خواهد شد، با علم به سودمند بودن همکاری های بین المللی در زمینه حفظ نباتات و مهار آفات مربوط به گیاهان و فرآورده های گیاهی و کنترل و جلوگیری از ورود و انتشار آنها در کشورهای خود و همچنین با عنایت به تمایل به توسعه هر چه بیشتر روابط علمی، فنی، اقتصادی و تجاری به منظور ایجاد هماهنگی نزدیک در اتخاذ اقداماتی که برای نیل به این اهداف لازم می باشند، در خصوص اجرای کلیه شرایط و تعهدات مندرج در این موافقتنامه به شرح زیر توافق نمودند.

ماده ۱- تعاریف

از نظر این موافقتنامه معانی اصطلاحات به کار رفته به شرح زیر خواهد بود:

گیاه: گیاهان زنده و اندام های گیاهی از جمله بذور و ژرم پلاسما.

فرآورده های گیاهی: مواد فرآوری نشده یا منشا گیاهی از جمله دانه و آن دسته از تولیدات فرآوری شده ای که ماهیت یا نحوه فرآوری آنها ممکن است باعث خطر ورود و پراکنندگی آفات، شود.

آفت: هر نژاد، گونه یا گونه زیستی گیاهی، حیوانی یا عامل بیماریزای (پاتوژنی) خسارت آور برای گیاهان یا فرآورده های گیاهی

آفت قرنطینه ای: آفتی با اهمیت اقتصادی بالقوه برای منطقه در معرض خطر که هنوز در آن منطقه وجود ندارد یا اینکه وجود دارد ولی پراکندگی گسترده نداشته و به طور رسمی تحت کنترل باشد.

شیوع: وجود آفتی در یک منطقه که بومی بودن آن به طور رسمی گزارش شده باشد یا به آن منطقه وارد شده و به طور رسمی گزارشی از ریشه کنی آن ارائه نشده باشد.

آلودگی: وجود آفت زنده گیاه یا فرآورده گیاهی در یک کالا.

بازرسی: بررسی بصری رسمی گیاهان، فرآورده های گیاهی یا دیگر اقلام تحت کنترل جهت تعیین وجود یا عدم وجود آفت به همراه آنها و یا تعیین مطابقت با مقررات بهداشت گیاهی

آفت زدایی: روش رسمی برای کشتن، غیرفعال کردن، حذف یا عقیم ساختن آفات یا از بین بردن قوه نامیه گیاه.

اقلام مشمول مقررات: هر گونه گیاه، فرآورده های گیاهی، محل نگهداری، مواد بسته بندی، وسیله حمل و نقل، بار گنج، (کانتینر)، خاک و هر موجود زنده (ارگانیزم)، شی یا ماده دیگر که به ویژه در حمل و نقل بین المللی قابلیت انتقال یا انتشار آفات را داشته باشد.

محموله: گیاه، فرآورده های گیاهی و یا اقلام تحت کنترل که از یک کشور به کشور دیگری همراه با گداهای بهداشت گیاهی حمل و نقل می شود. محموله ممکن است شامل یک یا چند کالا و یا بسته کالا باشد.

وقوع آفات قرنطینه ای: جمعیتی از آفت که جدیداً کشف شده، از جمله کشف جمعیتی از یک آفت جدید در یک منطقه که هنوز مستقر نشده است، اما بقای آن

در آینده نزدیک، مورد انتظار است یا افزایش ناگهانی و معنی دار در جمعیت آفتی که در منطقه مستقر بوده است.

ماده ۲- مراجع صلاحیتدار

مراجع صلاحیتدار طرف های متعاقد برای اجرای این موافقتنامه عبارتند از:

- از طرف ایرانی: وزارت جهاد کشاورزی جمهوری اسلامی ایران.

- از طرف عراقی: وزارت کشاورزی جمهوری عراق.

مراجع صلاحیتدار طرف ها برای اجرای این موافقتنامه، از طریق مجاری دیپلماتیک ارتباط برقرار خواهند نمود.

ماده ۳- تبادل اطلاعات

۱- طرف های متعاقد اطلاعات مربوط به شیوع آفات قرنطینه ای طرف متعاقد دیگر در قلمرو خویش، و روش های مبارزه و کنترل آنها را به صورت سالانه و در بهار هر سال مبادله خواهند کرد. در صورت وقوع آفات قرنطینه ای جدید در قلمرو هر طرف متعاقد، اطلاعات مربوط به آفت و اقدامات انجام شده برای ریشه کنی و یا کنترل آن باید در زودترین زمانی که عملاً امکان پذیر است به طرف متعاقد دیگر اعلام گردد.

۲- طرف های متعاقد نسخه ای از قوانین و مقررات جاری حفظ نباتات و قرنطینه گیاهی و فهرست آفات قرنطینه ای خود را مبادله خواهند کرد. طرف های متعاقد موافقت می نمایند هرگونه تغییر در قوانین و مقررات و فهرست مذکور را به اطلاع طرف متعاقد دیگر برسانند. این تغییرات پس از گذشت مدت ۶۰ روز از اعلام به طرف متعاقد دیگر، لازم الاجرا خواهد بود.

- ۳- طرف های متعاقد نسبت به کمک به همکاری های بین موسسات تحقیقاتی دو کشور در زمینه حفظ نباتات و قرنطینه گیاهی از جمله تحقیقات مشترک، تلاش خواهند کرد.
- ۴- طرف های متعاقد یکدیگر را از دستاوردهای نوین علمی و فنی در زمینه حفظ نباتات، قرنطینه گیاهی و کنترل آفات آگاه خواهند کرد.
- ۵- هر یک از طرف های متعاقد بدون رضایت طرف دیگر حق نخواهد داشت اطلاعات و نتایج به دست آمده در چارچوب این موافقتنامه را به طرف های سوم ارائه نماید.

ماده ۴- شرایط مربوط به واردات و اقدامات پیشگیرانه

- ۱- طرف های متعاقد کلیه مساعی خود را در زمینه انجام اقدامات لازم به منظور بازرسی و عندالزوم بررسی آزمایشگاهی و آفت زدایی گیاهان، محموله فرآورده های گیاهی و وسایل حمل و نقل آنها به کار خواهند گرفت تا از انتقال آفات قرنطینه ای به قلمرو طرف متعاقد دیگر جلوگیری بعمل آید.
- ۲- صادرات هرگونه محموله گیاهان و فرآورده های گیاهی به قلمرو طرف متعاقد دیگر باید با رعایت مقررات قانونی قرنطینه گیاهی طرف وارد کننده صورت پذیرد. طرف های متعاقد به منظور کنترل و پیشگیری از ورود و پراکندگی آفات قرنطینه ای، حق خواهند داشت:
- الف - اقدامات بهداشت گیاهی اضافی را در رابطه با ورود گیاهان، فرآورده های گیاهی و با سایر اقلام مشمول مقررات درخواست کنند و در صورت وجود خطر جدی ورود آفات قرنطینه ای، واردات کالاهای خاصی را ممنوع، محدود و یا منوط به انجام تشریفات مانده آفت زدایی نمایند.

ب- برای واردات محموله های گیاهی و اقلام مشمول مقررات، نقاط ورودی را تعیین و اعلام نمایند.

پ- از ورود عوامل کنترل بیولوژیکی آفات و گیاهان تراریخته به قلمرو خود جلوگیری و یا آن را محدود نماید.

۳- طرف های متعاقد برای اطمینان از عدم وجود آفات قرنطینه ای، و صرفنظر از وجود گواهی بهداشت گیاهی، حق خواهند داشت اقدام به بازرسی، نمونه برداری و آزمایش محموله های وارداتی گیاهان و فرآورده های گیاهی کنند و در صورت آلودگی محموله ها به آفات قرنطینه ای، آنها را آفت زدایی، مرجوع و یا معدوم نمایند که در این صورت مراتب را به طور کتبی به اطلاع طرف متعاقد دیگر خواهند رساند.

۴- طرف های متعاقد ورود خاک و استفاده از کاه، علف خشک، سایر اجزاء گیاهی و همچنین هرگونه مواد یا منشاء گیاهی که احتمالی ورود آفات قرنطینه ای به همراه آن وجود دارد، به منظور بسته بندی محموله های وارداتی را ممنوع اعلام می نمایند.

ماده ۵- گواهی بهداشت گیاهی

۱- محموله های وارداتی و صادراتی که از قلمرو هر یک از طرف های متعاقد به قلمرو طرف متعاقد دیگر وارد و صادر می گردد باید دارای گواهی بهداشت گیاهی صادر شده توسط مراجع صلاحیتدار طرف های متعاقد باشد.

۲- هر یک از طرف های متعاقد باید در هنگام صدور محموله به قلمرو طرف متعاقد دیگر، قوانین و مقررات حفظ نباتات آن طرف را رعایت نماید.

۳- صدور گواهی بهداشتی باید توسط مقامات صلاحیتدار انجام گیرد و از تاریخ صدور ۳۰ روز اعتبار داشته باشد.

۴- گواهی بهداشت گیاهی باید اصل و به زبان انگلیسی و زبان رسمی هر یک از طرف های متعاقد باشد. هر گونه اصلاح، قلم خوردگی و ناخوانایی متن موجب ساقط شدن اعتبار گواهی بهداشت گیاهی خواهد شد.

ماده ۶- شرایط صدور مجدد

برای صادرات مجدد محموله، اصل یا تصویر تایید شده گواهی بهداشت گیاهی کشور مبدا باید به گواهی بهداشت گیاهی صادرات مجدد صادر شده توسط طرف های متعاقد پیوست شود.

ماده ۷- شرایط گذر (ترانزیت)

گذر (ترانزیت) محموله ها با رعایت قوانین و مقررات ملی قرنطینه طرف متعاقدی که گذر از قلمرو آن صورت می گیرد و در صورت ارائه گواهی بهداشت گیاهی کشور مبدا مجاز است.

ماده ۸- اقدامات مشترک

آزمایش های مشترک بهداشت گیاهی و بررسی های آزمایشگاهی محموله هایی که در هنگام صادرات و واردات از قلمرو یک طرف متعاقد به قلمرو طرف متعاقد دیگر به عنوان خطر قرنطینه ای مهم تلقی می شوند، بر اساس ترتیبات قبلی صورت می گیرد. هر طرف باید مکان لازم برای بررسی و تجهیزاتی برای بررسی های آزمایشگاهی فوق در نظر بگیرد. طرف اعزام کننده تمام هزینه های مربوطه را مطابق ضوابط و قوانین ملی کشور خود پرداخت خواهد کرد.

ماده ۹- ارتباط با سایر موافقتنامه ها

مفاد این موافقتنامه بر حقوق و تعهدات طرف های متعاقد ناشی از موافقتنامه های بین المللی که طرف های متعاقد عضو آنها هستند، تأثیری نخواهد داشت.

ماده ۱۰- حل و فصل اختلافات

۱- کلیه اختلاف های ناشی از تفسیر یا اجرای این موافقتنامه ابتدا از طریق مذاکرات دو جانبه حل و فصل خواهد شد.

- در صورت عدم حل اختلاف به شرح بند (۱)، طرف متعاقد یا طرف های متعاقد می تواند از مدیر کل سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) درخواست کند. کارگروهی از کارشناسان را تعیین نماید تا بر اساس مقررات و رویه های مدون سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) مسائل مورد اختلاف را بررسی نماید.

۲- کارگروه مزبور شامل نماینده های طرفهای متعاقد خواهد بود.

۳- طرف های متعاقد توافق می کنند که نظرات کارگروه، اگر چه ماهیتاً لازم الاجرا نمی باشد، به عنوان مبنایی برای بررسی مجدد موضوعی که عدم توافق از آن ناشی شده است توسط طرف های متعاقد ذریبط قرار گیرد.

۴- طرف های متعاقد هزینه های کارشناسی را مطابق ضوابط و قوانین ملی کشور خود پرداخت خواهند کرد.

ماده ۱۱- اصلاح موافقتنامه

این موافقتنامه تنها با توافق کتبی طرف های متعاقد و به شکل پروتکلی که جزء لاینفک این موافقتنامه تلقی خواهد شد، می تواند اصلاح شود. هرگونه اصلاح با رعایت مفاد ماده ۲ این موافقتنامه لازم الاجرا خواهد شد.

ماده ۱۲ - لازم الاجرا شدن

این موافقتنامه در روز سی و یکم پس از تاریخ اطلاعیه کتبی موخر طرف های متعاقد مبنی بر انجام تشریفات داخلی لازم دربارہ لازم الاجرا شدن این موافقتنامه برای مدت پنج سال به اجرا گذارده خواهد شد. پس از مدت مزبور این موافقتنامه برای دوره های پنج ساله متوالی همچنان معتبر خواهد ماند مگر آنکه یکی از طرف های متعاقد فسخ آن را به طور کتبی به اطلاع طرف متعاقد دیگر برساند، این موافقتنامه تا زمان انقضای شش ماه از تاریخ دریافت اطلاعیه کتبی یک طرف متعاقد از طریق مجاری دیپلماتیک توسط طرف متعاقد دیگر مبنی بر تمایل آن طرف به خاتمه عنبار آن، لازم الاجرا باقی می ماند.

این موافقتنامه در شهر تهران در تاریخ ۱۳۹۴/۵/۱۲ هجری شمسی برابر با ۳ آگوست ۲۰۱۵ میلادی در دو نسخه، به زبان های فارسی، عربی و انگلیسی تنظیم گردید که تمامی آنها از اعتبار یکسان برخوردار می باشد. در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر مفاد این موافقتنامه، متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف دولت جمهوری عراق

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران

فلاح حسن زیدان الالبی
وزیر کشاورزی

محمود حجتی
وزیر جهاد کشاورزی